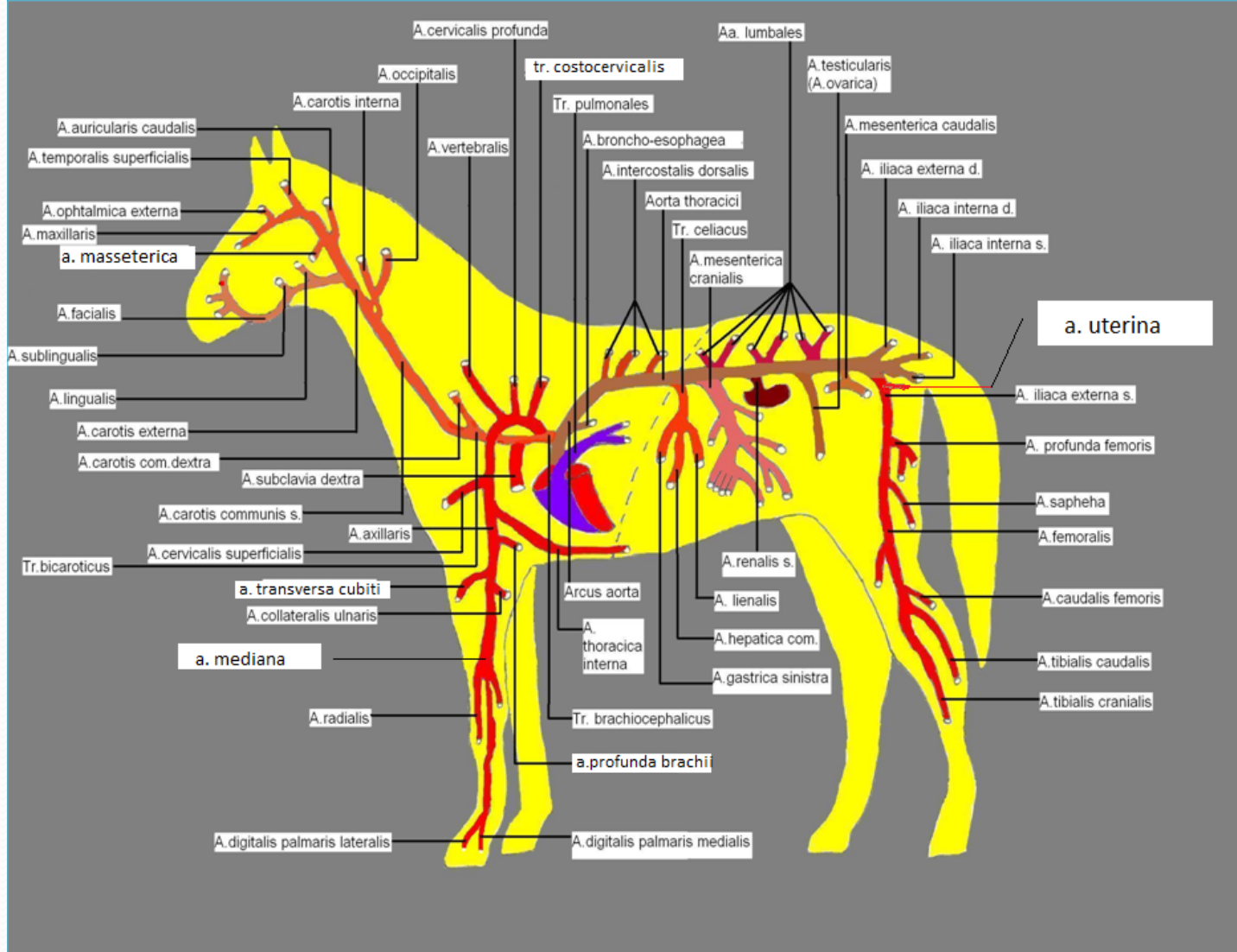
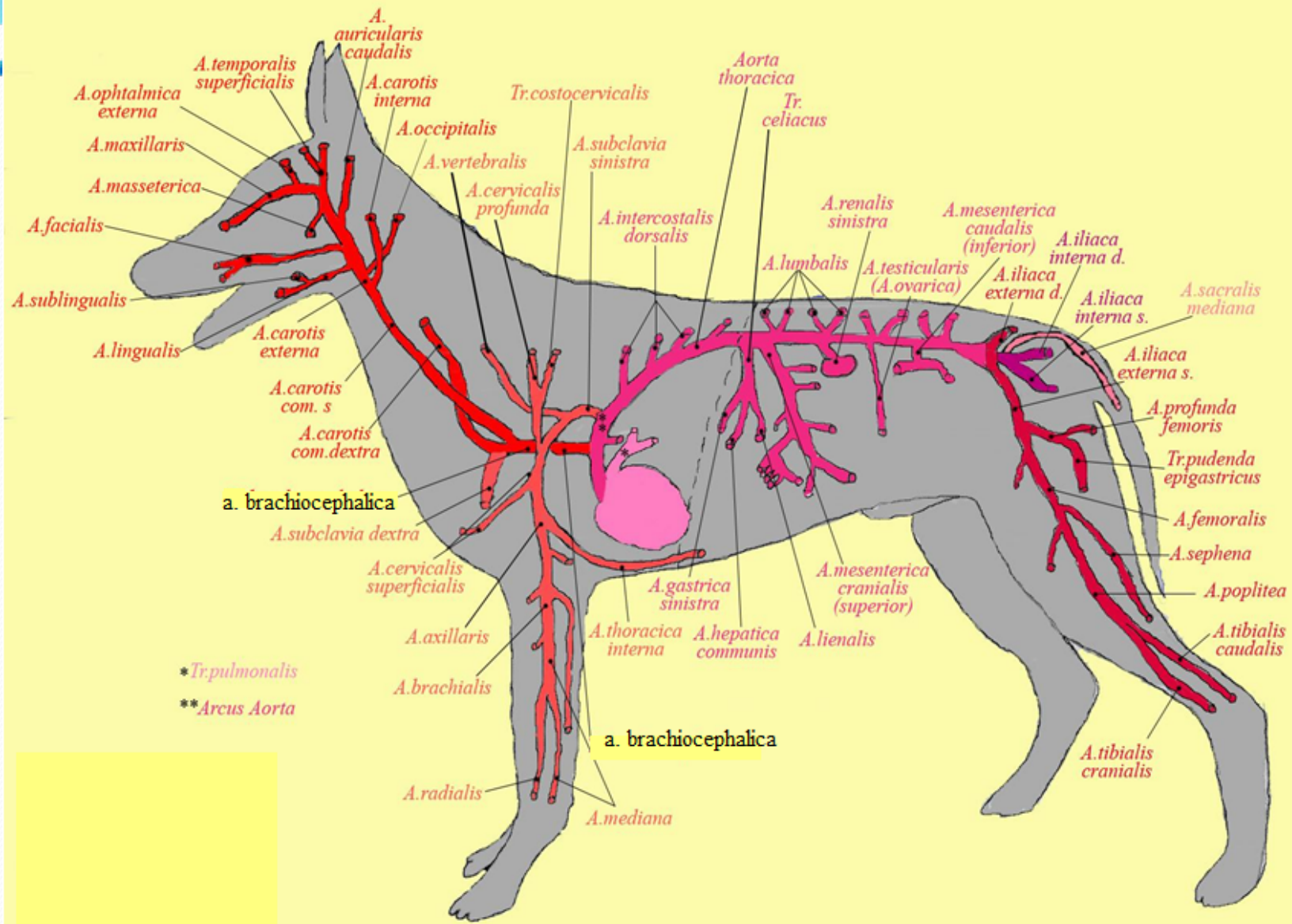

ARTERIAE

- Kalpten çıkarak tüm vücuda temiz kan götüren ana atar damar **Aorta**'dır.

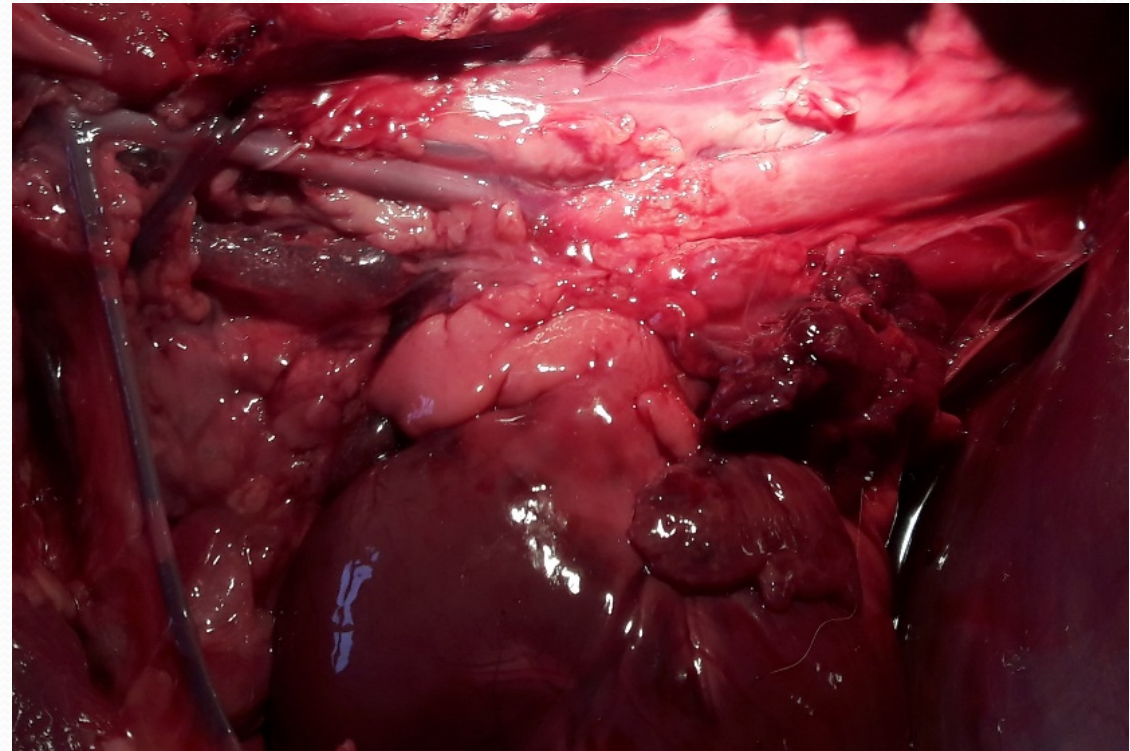
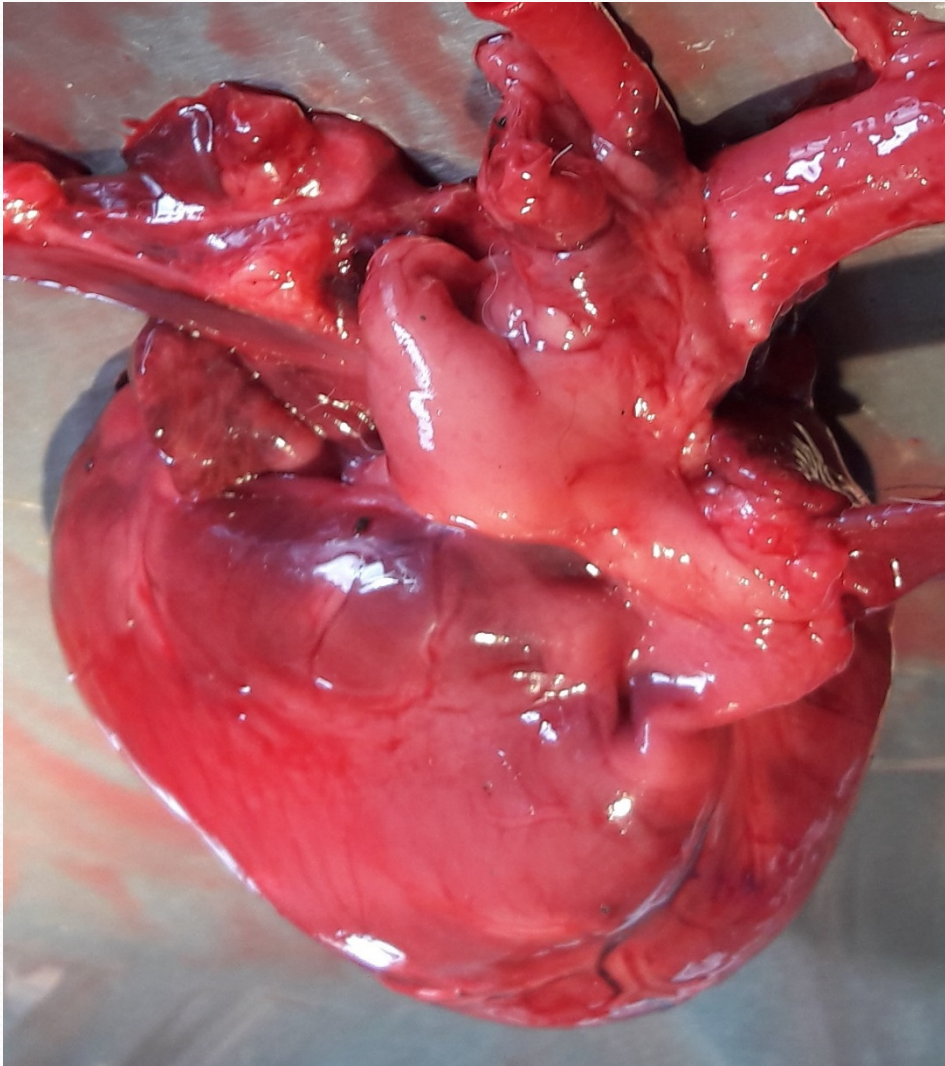

AORTA

Aorta ascendens

Arcus aortae

Aorta descendens

Aorta ascendens

Bulbus aortae

Sinus aortae

A. coronaria dextra

ramus interventricularis subsinuosus

A. coronaria sinistra

ramus interventricularis paraconalis

ramus circumflexus

Arcus aortae (Eq., Ru.)

Tr. brachiocephalicus

* A. subclavia sinistra

* A. subclavia dextra

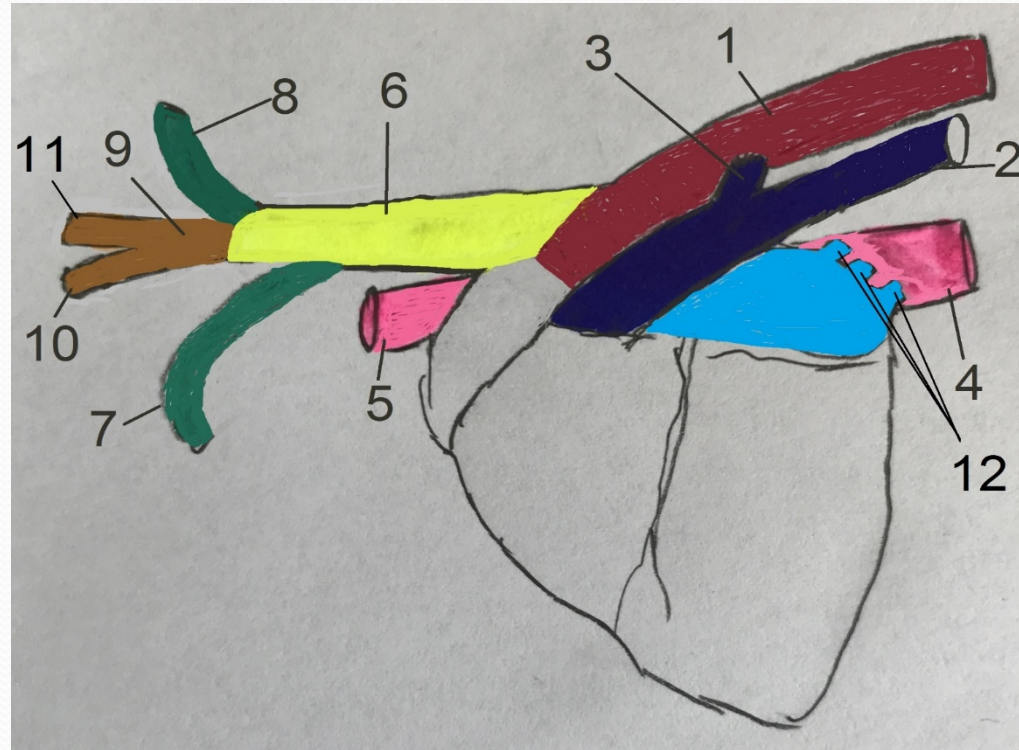
* Tr. bicaroticus

A. carotis communis sinistra

A. carotis communis dextra

(Eq., Ru.)

- 1- Arcus aortae
- 2-Tr. pulmonalis
- 3-Lig. arteriosum
- 4- V. cava caudalis
- 5- V. cava cranialis
- 6- Tr. brachiocephalicus
- 7- A. subclavia sinistra
- 8- A. subclavia dextra
- 9- Tr. bicaroticus
- 10- A. carotis communis sinistra
- 11- A. carotis communis dextra
- 12- Vv. pulmonalis

Arcus aortae (Su.)

- A. subclavia sinistra
- Tr. brachiocephalicus
 - * A. subclavia dextra
 - * Tr. bicaroticus
 - A. carotis communis sinistra
 - A. carotis communis dextra

Arcus aortae (Ca.)

- A. subclavia sinistra
- Tr. brachiocephalicus
 - * A. carotis communis sinistra
 - * A. anonyma
 - A. subclavia dextra
 - A. carotis communis dextra

A. carotis communis'in son dalları;

* A. occipitalis

* A. carotis interna

* A. carotis externa

A. occipitalis

A. condylaris

Ramus occipitalis

* **A.carotis externa**

Tr. linguofacialis

A. lingualis

A. facialis

A. sublingualis

A. labialis inferior

A. labialis superior

A. angularis oculi

A. lateralis nasi

A. dorsalis nasi

A. masseterica

A. auricularis caudalis

A. temporalis superficialis

A. transversa faciei

A.maxillaris

A. alveolaris inferior (mandibularis)

---a. mentalis

A. ophtalmica externa

A. maxillaris'in son kolları

A. infraorbitalis

A. palatina descendens

A. palatina minor, a. palatina major, a. sphenopalatina

Inc.vasorum facialium'da a. facialis'den nabız alınır.

Art. temporamandibularis'in ventral'inden ise a. transversa faciei'ye rahatlıkla ulaşılabilir.

A. carotis interna

Circulus arteriosus cerebri

Her iki carotis interna damarı kafatası içine ayrı iki damar şeklinde girerken a. vertebralis'ler önceden birleşip '**a. basilaris**' i oluştururlar ve tek bir damar halinde kafatası içine girerler. Genel olarak a. carotis interna beyni, a. basilaris ise beyinciği ve beyin sapını besler. Her iki a. carotis interna ve a. basilaris kafa içine girdikten hemen sonra birbirleriyle ince bağlantı damarlarıyla ilişkilendirir ve bir çokgen (poligon) oluştururlar. Hypophysis ve chiasma opticum'u çevreleyen, circulus arteriosus cerebri "**Willis poligonu**" adı verilen bu yapı sayesinde, bu damarların birinde bir tıkanıklık oluşursa diğer damarlar devreye girerek bazı durumlarda beyinin kansız kalmasını önleyebilir.

A. carotis interna bulunmayan rum. ve sus'ta beyin a. maxillaris, a. meningea media, a. condylaris ve a. vertebralis'in dallarının oluşturduğu **rete mirabile epidurale** denilen ağdan başlayan damarla beslenir.

❖ **A.subclavia sinistra**

Tr.costocervicalis

A.cervicalis profunda

A.vertebralis

A.cervicalis superficialis

A.thoracica interna

A.musculophrenica

A.epigastrica cranialis

❖ **A.axillaris**

❖ **A.brachialis**

❖ **A.mediana**

A.axillaris

- a.suprascapularis
- a.subscapularis
 - a.circumflexa humeri caudalis
 - a.circumflexa scapulae
- a.thoracodorsalis

A.brachialis

- a.circumflexa humeri cranialis
- a. profunda brachii
- a. bicipitalis
- a.transversa cubiti
- a. interossea communis

A.mediana

- a.radialis

A.digitalis palmaris communis II

- a.digitalis palmaris medialis et lateralis

Aorta descendens

Aorta thoracica

A.broncho-esophagea

Aa.intercostales dorsales

Aorta abdominalis

Aa.lumbales

A.phrenica caudalis

A.celiaca

a.gastrica sinistra, a.hepatica, a.lienalis

A.mesenterica cranialis

Aa.renales

A.mesenterica caudalis

A.testicularis - A.ovarica

A.axillaris'e birinci costa'nın cranial sınırından ulaşarak arteriel kan örneği alınabilir.

Art.cubiti'nin medial'inden a.brachialis'den; proximal'deki susam kemiklerinin abaxial'inden ise a.digitalis palmaris'lerden nabız almak mümkündür.

Aorta abdominalis'in son kolları

- A.ilica externa
- A.iliaca interna
- A.sacralis mediana

A.iliaca externa

A.profunda femoris

Truncus pudendoepigasticus

A.pudenda externa

A.epigastrica caudalis

A.femoralis

A.femoris caudalis

A.poplitea

A.tibialis caudalis

A.tibialis cranialis

A.dorsalis pedis

A.metatarsa dorsalis III

a.digitalis plantaris medialis et lateralis

Kedi ve köpekte uyluk bölgesinin iç yüzünde yüzeysel olarak seyreden a. femoralis'ten nabız alınabilir.

III. ve IV. metatarsal kemikler arasında yüzeysel olarak uzanan a.metatarsa dorsalis III den arterial kan örneği almak mümkündür.

A.iliaca interna

A.glutea cranialis A.glutea caudalis

A.iliolumbalis A.obturatoria

A.umbilicalis

a. uterina (rum, sus)

A.vaginalis –A.prostatica

a. uterina (car)

A.penis – A.clitoridis A.perinealis ventralis

A.sacralis mediana

Atta bulunmaz, bulunduğunda çok incedir. Geviş getiren, etçil ve domuzda kalın bir damardır. Kuyruk omurları altında a.caudalis mediana olarak devam eder.

VENAE (L) PHLEB (G)

Kanı kalbe geri taşıyan damarlar toplardamar olarak adlandırılır. Bu damarlar kan akışının kalbe doğru tek yönlü olmasını sağlayan kapakçıklar içerirler. Toplardamarlarda oluşan tıkanıklıklar ve aşırı basınç bu kapakçıkların düzgün kapanmasını engelleyerek geriye doğru kaçaklara sebep olurlar. Sonuçta bacaklardaki yüzeysel toplardamarlar genişler, uzar ve büklümlü bir görüntü ile varisler oluşur.

▪Küçük dolaşımında Truncus pulmonalis aracılığıyla akciğerlere götürülen kanı temizlendikten sonra kalbe getiren ana toplar damarlar Vv. pulmonales'tir.

▪Büyük dolaşımında aorta aracılığıyla tüm vücuda ulaştırılan kanı kirlendikten sonra kalbe getiren;

❖ Kalbin kendi toplardamarları vv.cordis'tir.

❖ V.azygos sinistra

❖ V.cava cranialis

❖ V.cava caudalis

Venae cordis

- V.cordis magna
 - v.obliqua atrii sinistri (eq., car.)
 - V.cordis media
 - V.cordis dextra (parvae)
 - V.cordis minimae
 - *** Sinus coronarius ***
- v. azygos sinistra

V.azygos

V.azygos ilk iki vv.lumbales'in birleşmesiyle şekillenir.

Hiatus aorticus'tan thorax'a girer thorax'ın orta ve caudal bölümünde v.intercostalis'leri alır.

Tüm türlerde sağ ve sol v. azygos taslakları mevcutken gelişme ilerleyince

At ve etçillerde v. azygos dextra;

Domuzda v. azygos sinistra veya her ikisi birden,

Geviş getirenlerde genellikle her ikisi kalır.

V. azygos dextra v.cava cranialis'in terminal bölümüne

V. azygos sinistra direkt olarak sinus coronarius'a açılır.

V.cava cranialis'i oluřturan toplardamarlar

V.jugularis externa (Bař ve boyun venöz kanını getirir)

V.subclavia (v. axillaris'in devamı)

V.azygos dextra (equidae, carnivora)

V.costocervicalis

V.cervicalis profunda

V.vertebralis

V.thoracica interna

v. musculophrenica

v. epigastrica cranialis

rami phrenici

v.epigastrica cranialis superficialis (v.subcutanea abdominis)

V.jugularis externa boyun bölgesinde m.brachiocephalicus ve m.sternocephalicus kasları arasında şekillenen sulcus jugularis'te seyreder, boynun üst üçte birlik kısmında hemen deri altında seyrettiğı için bu bölge i.v. enjeksiyon için uygundur.

V.jugularis externa

V.linguofacialis

V.maxillaris

V.cephalica

V.jugularis interna (eq. yok)

V.cervicalis superficialis

V.jugularis externa dextra ve sinistra birleşerek truncus bijugularis'i oluşturur.

vv. digitales palmares medialis/ lateralis

vv . metacarpeae

v. mediana

_ v.cephalica accessoria

_ v.cephalica

v. brachialis

v. mediana cubiti

v. axillaris

v. subclavia

v. Jugularis externa

v. cava cranialis

V.cava cranialis'e açılan diğler damarlar;

V.thoracica interna, V.cervicalis profunda,

V.costocervicalis, V.vertebralis,

V.azygos dextra (eq., car.)

V.cephalica kedi ve köpekte i.v. enjeksiyonlar için en uygun seçim yeridir.

Art.cubiti düzeyinden baskı yapıldığında rahatlıkla vena'nın kabardığı görülür.

V. cava caudalis

V. iliaca communis dextra et sinistra

V. iliaca externa

V. iliaca interna

vv. digitales plantares medialis/lateralis

vv. metatarsae

v. dorsalis pedis

v. tibialis cranialis

-v. saphena medialis

-v. saphena lateralis

v. poplitea

v. femoralis

v. iliaca externa

V.cava caudalis'e açılan diğer damarlar

V.testicularis – V.ovarica

V.adrenalis, V.renalis,

Vv.hepaticae, Vv.lumbales,

V.phrenica caudalis

Kedide v.saphena medialis, köpekte v.saphena lateralis tarsal bölgenin üst kısmında i.v.enjeksiyonlar için seçim yeridir.

Portal Dolaşım

- Karaciğer kanı süzerek, kanın içeriğindeki komponentleri vücudun ihtiyacına göre düzenler.
- Sindirim kanalı yoluyla vücuda alınan ve sindirim sonrası venöz dolaşıma geçen tüm maddeler, venöz sistem aracılığıyla kalbe gelerek sonrasında da tüm vücuda dağılmadan önce, karaciğere giderek süzölmelidirler.
- Bu sebeple karın boşluğundaki tek organların (dalak, mide, pankreas ve barsaklar) venöz kanı, ilgili organlara ait venöz damarlar tarafından toplanır. Bu damarlar karaciğer üzerinde birleşerek venae portae isimli tek bir damar meydana getirirler. V.portae, porta hepatis'ten karaciğere girer.
- Karaciğerde süzölen bu venöz kan, venae hepaticae ile karaciğerin hemen üzerinden geçen v.cava caudalis'e dökölerek kalbe gönderilir.